

18. *Лященко І.* Українська художня культура. – К.: Либідь, 1996.
19. *Оноприенко В.І.* Історія української науки XIX – XX ст. – К.: Либідь, 1998.
20. *Полікарпов В.С.* Лекції. – 3-тє вид. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 1999.
21. *Попович М.В.* Нарис історії культури України. – К.: Артєк, 1998.
22. *Розин В.М.* Введение в культурологию: Учебник для высшей школы. – М., 1998.
23. *Сайко В.П.* Українознавство. – К.: Зодіак, 1994.
24. *Таланчук О.М.* Українознавство. Усна народна творчість. – К.: 1998.
25. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. – Львів: Каменяр, 1992.
26. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. – Київ, 1993.
27. Українська культура: Лекції / За редакцією Дмитра Антоновича. – К.: Либідь, 1993.
28. Українське народознавство / За ред. С.П.Павлука та ін. – Львів, 1997.
29. *Черноказов А.И.* История мировой культуры: Уч. пособие.– Ростов -на-Дону, 1997.
30. *Шевнюк О.Л.* Українська та зарубіжна культура. – К: Знання-Пресс, 2002.
31. *Шитюк М.М.* Реферат з історії української і зарубіжної культури. – К., 1996.
32. *Шкварець В.П., Щукін В.В., Коваль А.Д.* Історія української культури. – Миколаїв, 1996.

Загальні праці

1. *Амальрик А.С., Монгайт А.Л.* В поисках исчезнувших цивилизаций. – 2-е изд., дополн. – М.: Наука, 1966.
2. *Андреева М., Антонова Л., Дмитриева Н.* Рассказы о трех искусствах. – М., 1966.
3. *Андроникова М.И.* Об искусстве портрета. – М.: Искусство, 1975.
4. Антология мировой философии в 4-х томах. – М., 1965.
5. *Антонова Л.В.* Когда и как построен Эрмитаж. – Л., 1968. (Путешествие в прошлое по залам Эрмитажа).
6. *Арбат Ю.А.* Добрым людям на загляденье. Рассказы о мастерах народного искусства. – М., 1964.
7. Архітектура і живопис України. – К.: Мистецтво, 1983.

8. *Барте́нев И.А.* От пирамид до современных зданий. – М.; Л.: Искусство, 1962.
9. Біблія.
10. *Бирлайн Дж.* Параллельная мифология / Пер. с англ. – М.: Крон-Пресс, 1997.
11. *Безсонов С.* Архітектура Західної України. – К., 1946.
12. *Білецький П.О.* Мова образотворчих мистецтв. – К., 1973.
13. *Білецький П.О.* Скарби нетлінні: Українське мистецтво у світовому художньому процесі. – К., 1974.
14. *Блинникова А.В.* Великие философы: Учебн. словарь-справочник. – 2-е изд. – М.: Логос, 1999.
15. *Бродский Б.И.* Каменные страницы истории. Рассказы об удивительных городах и знаменитых постройках. – М., 1960.
16. *Булашев Г.О.* Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. – К.: Либідь, 1990.
17. *Варшавский А.С.* Подвиг художника. Очерки. – М., 1965. (О художниках, открывших новые пути в искусстве: Рембрандте, Давиде, Репине, Гойе, В.Васнецове, Рюде, Н.Андрееве).
18. *Варшавский А.С.* Жемчужное ожерелье. – М., 1975. (Книга о мировых архитектурных памятниках, об их истории, реставрации и сохранении).
19. *Верман К.* История искусства всех времен и народов. – Санкт-Петербург, 1903.
20. *Владимиров В.* Путешествие в далекое и близкое: Ист. очерки. – 2-е изд. – М., 1972.
21. *Вольнский Л.* Лицо времени. Книга о русских художниках. – М., 1962.
22. Всеобщая история искусств: В 4 т. – М., 1964.
23. Всемирная история искусств. – Ленинград. 1977.
24. *Гече Г.* Библейские истории. – М., 1989.
25. *Гизель Иннокентий.* Мир с Богом человеку. – К., 1969
26. Глобальные проблемы общества и общечеловеческие ценности. – М., 1990.
27. *Гомберг-Вержбинская Э.* Передвижники. – М.: Искусство, 1970.
28. *Дмитриева Н.А.* Краткая история искусств: Очерки. (Об искусстве Северного Возрождения: Нидерланды, Германия, Франция XV-XVI вв. Об искусстве Западной Европы XVII-XVIII вв. и искусстве России XVIII в.). – М.: Искусство, 1988.

29. *Дмитриева Н.А., Виноградова Н.А.* Искусство Древнего мира. – М., 1986.
30. *Добльхофер Э.* Знаки и чудеса. О дешифровке забытых письмен и языков. – М., 1963.
31. *Доброклонский М.В., Чубова А.П.* История искусств зарубежных стран. – М.: Изобразительное искусство, 1981.
32. *Долгополов И.В.* Рассказы о художниках. – М., 1974.
33. *Драган М.* Українські дерев'яні церкви. – К., 1987.
34. *Древние цивилизации.* – М., 1989.
35. *Европейский альманах: история, традиция, культура.* – М., 1991.
36. *Елкин В.Н.* Дерево рассказывает сказки. – М.: Просвещение, 1971. (О выдающихся мастерах резьбы по дереву: А.С.Голубкиной, С.Т.Коненкове, В.А.Ватагине и др.).
37. *Жук Р.* Ритмічні особливості української церковної архітектури. – К., 1991.
38. *Замаровський Я.* Сім чудес світу. (Будь-яке видання).
39. *Иванов И.* Очерк развития эстетической мысли Украины. – М., 1981.
40. *Ильин М., Сегал Е.* Как человек стал великаном. – М., 1967.
41. *Исаевич Я.Д.* Україна давня і нова: народ, релігія, культура. – Львів, 1996.
42. *Искусство. Книга для чтения по истории живописи, скульптуры, архитектуры.* – М., 1961.
43. *История Европы.* – М.: Наука, 1989.
44. *История искусства зарубежных стран: В 2 т. – 2-е изд. – М., 1985.*
45. *История мирового искусства.* – М., 1998.
46. *История мировой культуры: Справочник школьникам.* – М.: Панорама, 1994.
47. *История русского искусства.* – М., 1970.
48. *История философии: Запад – Россия – Восток.* – М., 1995.
49. *История эстетической мысли: В 2 т. – М., 1985.*
50. *Історія української культури: У 2 т. – К., 1964.*
51. *Історія українського мистецтва: У 6 т. – К., 1968-1972.*
52. *Історія християнської церкви на Україні.* – К., 1992.
53. *Конфуций.* Изречения. Книга песен и гимнов / Пер. с кит. – Харьков, 2002.
54. *Коран.*

55. *Котов В.Т.* Государственный музей палехского искусства. Альбом. – М., 1975.
56. *Кравець О.М.* Сімейний побут, звичаї українського народу. – К.: Наукова думка, 1966.
57. Краткая художественная энциклопедия. Искусство стран и народов. – М., 1962.
58. *Крачковский И.Ю.* Над арабскими рукописями. Листки воспоминаний о книгах и людях. – 4-е изд. – М.: Наука, 1965.
59. *Кричко В.А.* Архитектурные современники из прошлого. – М.: Стройиздат, 1988.
60. Культура українського народу / В.М.Русанівський, Г.Д.Вервес, М.В.Гончаренко та ін. – К.: Либідь, 1994.
61. Культура Древнего мира: В 2 т. – М., 1988.
62. *Кууси П.* Этот человеческий мир. – М., 1988.
63. *Кучерук О.С.* Оповідання з історії України. – К., 1992.
64. *Левицький Ю.* Коротка історія київської (української) церкви. – Львів, 1973.
65. *Либман М.Я.* Классическое и современное искусство Запада. – М.: Наука, 1989.
66. Літопис гадяцького полковника Григорія Граб'янки. – К., 1992.
67. Літопис Самовидця. – К.: Наукова думка, 1971.
68. *Лукьянов Б.* В мире эстетики: Книга для учащихся. – М.: Просвещение, 1988.
69. Малая история искусств – Т. 1-5. – М.: Искусство, 1972-1976.
70. *Малашук С.* Нариси історії нашої культури. – К., 1993.
71. *Микитась В.Л.* Давньоукраїнські студенти і професори. – К.: Арбіс, 1994.
72. Мифы народов мира: В 2 т. – М., 1996.
73. *Марченко М.І.* Історія української культури з найдавніших часів і до середини XVII ст. – К., 1961.
74. *Матвеева Н.П., Голобородько А.Р.* Святі і свята України. – К.: Український центр духовної культури, 1995.
75. *Матвеева Н.П.* Солнцеворот. Традиції, обычаї, праздники. – К.: Украинский центр духовной культуры, 1995
76. *Мусский И.А.* 100 великих мыслителей. – М.: Вече, 2002.
77. Нарис історії культури України. – К.: Артєк, 1998. (Трансформація гуманітарної освіти в Україні).
78. Нариси історії українського мистецтва. – К., 1989.

79. *Нейхгрунт А., Шишова З.* Семь чудес древнего мира. – Л.: Наука, 1966.
80. *Ницше Ф.* Сочинения в двух томах. – М.: Мысль, 1990.
81. *Огієнко І.* Українська культура. – К., 1992.
82. *Островский Г.С.* Перед загадками старых картин. – М., 1965. (В мире прекрасного).
83. Очерки истории искусства. – М., 1987.
84. Очерки теории и истории культуры / Под ред. И.Ф.Кефели, И.А.Громова. – СПб., 1992.
85. *Павловский А.* Популярный библейский словарь. – М.: Панорама, 1994.
86. *Півторак Г.П.* Українці: Звідки ми і наша мова. – К., 1993.
87. *Повість минулих літ: Літопис / Переказ В.Близнаця.* – К., 1982.
88. *Поликарпов В.С.* Время и культура. – Харьков, 1987.
89. Проблемы арабской культуры. – К., 1987.
90. Проблемы української культури та національно-духовного відродження. – Кіровоград, 1993.
91. *Пуйон Кристиан.* Крупнейшие музеи мира. – Москва, 2000.
92. *Репин И.Е.* Далекое близкое. – 7-е изд. – М.: Искусство, 1964.
93. *Рерих Н.К.* Зажигайте сердца! – М.: Молодая гвардия, 1975.
94. *Розенвассер В.Б.* Беседы об искусстве. – М.: Просвещение, 1979.
95. С веком наравне. Рассказы о картинах. – Т. 1. – М.: Молодая гвардия, 1966. (Рассказы о картинах и художниках России XIX в.).
96. С веком наравне. Рассказы о картинах. – Т. 2. – М., 1969. (Рассказы об отечественных художниках XX в.).
97. С веком наравне. Книга о скульптуре. – Т. 3. – М., 1974.
98. С веком наравне. Т. 4. Рассказы о мастерах западноевропейской живописи – от Леонардо до Пикассо. – М., 1977.
99. *Січинський В.* Дзвіниці та церкви України XVI-XIX ст. – К., 1925.
100. *Семчишин М.* Тисяча років української культури. – К., 1990.
101. *Симонов П.В., Ершов П.М., Вяземский Ю.П.* Происхождение духовности. – М., 1989.
102. *Слабошпицький М.Ф.* З голосу нашої Клію: Події і люди української історії. – К., 2000.
103. *Смирнов Е.И.* Оружейная палата в Кремле. – М., 1975.
104. *Соловьев Э.Ю.* Прошлое толкует нас. Очерки по истории философии и культуры. – М., 1991.
105. *Сподарева Н.И.* Традиционная культура: виды, пути развития. – К., 1997.

106. *Таранов П.С.* 120 філософів: Життя. Судьба. Учення. Мисли. Универсальный аналитический справочник по истории философии: В 2 т. – Симферополь: Реноме, 2002.
107. *Триненко Г.В.* Хрестоматия по истории мировой культуры. – М.: Юрайт, 1998
108. Українська культура. Зміст і методика викладання. – К., 1993.
109. Українська минувшина: Етнографічний довідник. – К.: Либідь, 1992, 1994.
110. Українська народність: нариси соціально-економічної та етнополітичної історії. – К., 1990.
111. Українська художня культура. – К., 1996.
112. Українські народні вірування, повір'я, демонологія. – К., 1991.
113. *Успенский Л.В, Шнейдер К.Н.* За семью печатями. Очерки по археологии. – М., 1966.
114. *Хейердал Тур.* Аку-Аку. (Тайна острова Пасхи). (Любое издание).
115. Чтобы ожили стены... Сборник. – М., 1969. (О мозаике, витраже, чеканке и многих других видах декоративного искусства).
116. *Шевчук В.* Из вершин і низин. – К., 1990.
117. *Шевчук В.* Дорога в тисячу років: роздуми, статті. – К., 1990.
118. *Шистобитов В.* У истоков искусства. – М., 1971.
119. *Шелухин С.* Україна – назва нашої землі з найдавніших часів. – Дрогобич, 1992.
120. Юному художнику. Искусство древнего мира и средневековья. Искусство эпохи Возрождения. Зарубежное искусство XVII-XX вв. Русское искусство. Советское искусство. Книга для чтения по истории искусства. – М., 1963.
121. *Юрченко П.* Дерев'яна архітектура України. – К., 1970.
122. *Ясперс К.* Смысл и назначение истории. – М., 1994.
123. 50 биографий мастеров западно-европейского искусства. – Л.: 1979.
124. 100 великих загадок истории. – М.: Вече, 2002.

Теми семінарських занять

- I. Поняття та феномен культури. Культура і освіта. Культура і освіченість. Первісна культура (2 год.).
- II. Культура Стародавнього Сходу (2 год.):